

אינטליגנציות מרובות
השתלמות לגננות
בית ברל 18/11/98
רחלי יפה

מטרות:

- למידת מושג בעזרת 7 האינטליגנציות
- התנסות בפיתוח אינטליגנציה ספציפית
- זיהוי פעילויות בגן שניתן ללמד בדרכים שונות, ע"פ האינטליגנציות השונות

משך המפגש:

11:00-13:30 ; 11:00-12:15 , 12:30-13:30

מהלך המפגש:

15 ד' כל אחת תכתוב את שמה ע"ג מדבקה ותצייר סמל של משהו שהיא טובה בו / אוהבת לעשות. כל אחת תגיד על זה משהו. להסתדר בקבוצות ע"פ מכנים משותפים. אם הסתדרו ע"פ האינטליגנציות ישר להזכיר מה הן. אם לא, לבקש שיתחלקו ע"פ זה ואז לעשות את התזכורת.

10 ד' * כתבו 5 דברים שאתן עושות טוב
* אילו אינטליגנציות יותר בולטות בדברים אלה?
* כתבו 3 דברים שהייתן רוצות לעשות טוב יותר
* אילו אינטליגנציות מעורבות בדברים אלה?
* ע"פ מה שכתבתן וע"פ ההיכרות שלכן עם עצמכן, מהן 3 האינטליגנציות החזקות שלכן?
* ע"פ מה שכתבתן וע"פ ההיכרות שלכן עם עצמכן, מהן 2 האינטליגנציות היותר חלשות שלכן?

20 ד' במהלך 20 הדקות הקרובות ננסה ללמוד את המונח "הפכים" באמצעות 7 האינטליגנציות. התחלקו לקבוצות שונות ע"פ האינטליגנציות החזקות שלכן.

משימה לקבוצת אינטליגנציה לשונית:
המטרה: להבהיר את המושג הפוך תוך שימוש באינטליגנציה לשונית.

1. אילו מילים הן בעלות משמעות זהה ל"הפוך"?
2. אילו אסוציאציות יש לכן למשמע מילה זו?
3. תנו דוגמא להפכים (שמות עצם, פעלים, תארים וכו')
4. הסבירו, במילים שלכן, מה הכוונה ב"הפוך"?
5. כתבו סיפור או שיר הכולל בתוכו הפכים.

משימה לקבוצת אינטליגנציה מתמטית-לוגית:
המטרה: להבהיר את המושג הפוך תוך שימוש באינטליגנציה מתמטית-לוגית.

1. רשמו את ההפכים ל:

- א. 4
- ב. $\frac{2}{3}$
- ג. 1,5,9
- ד. 34
- ה. $\frac{6}{5}$ -

2. מה יחשב ההפך של 8.5? הציגו לפחות שלושה הפכים שונים.
3. ציירו דוגמא לזוויות הפוכות בצורות שונות.

הכינו עצמכם להציג נקודות משמעותיות בפני הקבוצה.

2. איזו מהטענות הדדוקטיביות שלהלן היא אמת ואיזו היא שקר? איך החלטתן?

(א) לכל שר בממשלה יש חשבון בנק.
כל אחד שיש לו חשבון בנק יודע לחתום.
∴ כל שר בממשלה יודע ל חתום.

(ב) כל שר בממשלה הוא חבר מפלגה.
כל בוגר תיכון יודע לחתום.
∴ כל אחד שיודע לחתום הוא שר בממשלה.

(ג) כל שר בממשלה הוא חבר מפלגה.
כל בוגר תיכון יודע לחתום.
∴ כל שר בממשלה יודע לחתום.

(ד) לכל אחד שיודע לחתום יש חשבון בנק.
כל אחד שיש לו חשבון בנק הוא שר בממשלה.
∴ כל אחד שיודע לחתום הוא שר בממשלה.

3. מה מאפיין טענות אמת ומה מאפיין טענות שקר?

הכינו עצמכם להציג נקודות משמעותיות בפני הקבוצה.

אינטליגנציה בין-אישית
המטרה: להבהיר את המושג "הפכים" ע"י שימוש באינטליגנציה בין-אישית.

חלק 1:
מצאו מילים המשקפות התנהגויות בין אישיות הפוכות.

חברו דיאלוג קצר בין שתי דמויות בעמדות הפוכות או בתפקידים הפוכים (למשל: שוטר לעומת גנב, חתול מול עכבר, זבן מול קונה, וכד').

חלק 2:
צרו סיפור או תמונה משותפת. נושא הסיפור/תמונה הוא "הפכים".

תארו את תהליך העבודה על משימה זו. האם היו דעות או פעולות (וכו') הפוכות בתהליך זה?

הכינו עצמכם להציג נקודות משמעותיות בפני הקבוצה.

אינטליגנציה גופנית-תנועתית

המטרה: להבהיר את המושג "הפכים" ע"י שימוש באינטליגנציה הגופנית-תנועתית.

1. עשו תנועות הפוכות בכיוון שלהם.
  2. עשו תנועות הפוכות במהירות ובקצב.
  3. עשו תנועות רכות וכאלה הפוכות להן.
  4. מה קורה כשאתן מבצעות את המשימה הבאה?
שתי חברות מהקבוצה תעמודנה גב אל גב ותלכנה על קו ישר בכיוונים הפוכים.
שתי חברות מהקבוצה תעמודנה גב אל גב ותלכנה בקו מתעגל (מעגל) בכיוונים הפוכים.
- מה ניתן ללמוד משתי ההתנסויות האחרונות?

הכינו עצמכם להציג נקודות משמעותיות בפני הקבוצה.

אינטליגנציה מוסיקלית

המטרה: להבהיר את המושג "הפכים" ע"י שימוש באינטליגנציה המוסיקלית.

1. צרו קולות/רעשים הכוללים הפכים ב: א) טון
ב) תדירות
ג) מהירות
ד) בהירות
2. צרו קולות/רעשים בעלי מסרים או סימולים הפוכים.
3. צרפו את הטונים והקצבים שיצרתם למנגינה הכוללת מגוון הפכים.

הכינו עצמכם להציג נקודות משמעותיות בפני הקבוצה.

אינטליגנציה מרחבית

המטרה: להבהיר את המושג "הפכים" ע"י שימוש באינטליגנציה המרחבית.

1. הדגימו הפכים במרחב כגון: א. כיוונים
ב. חוץ ופנים
ג. למעלה ולמטה
ד. אחורה וקדימה
ה. גבוה ונמוך
ו. מעט והרבה
2. ציירו ציור משותף המבטא הפכים. הראו את הציור המשותף למליאה ובקשו מהם לזהות את ההפכים.

הכינו עצמכם להציג נקודות משמעותיות בפני הקבוצה.

אינטליגנציה תוך-אישית

המטרה: להבהיר את המושג "הפכים" ע"י שימוש באינטליגנציה התוך-אישית.

1. זהו וכתבי ביומן שלך אודות רגשות או התנהגויות הפוכות שיש לך.
2. איך את מרגישה כשאת חוֹנה הפכים אלה?
3. האם יש יתרונות בנוכחות הפכים ביננו? אם כן, מה הם? אם לא, מדוע?

דווחו במליאה מה תרומת הפעילות באינטליגנציה התוך-אישית להבנת המושג "הפכים"?

30 ד' כל קבוצת "אינטליגנציה" תציג לקבוצות האחרות דבר אחד מהמשימה שלה, שהמשתתפות מרגישות שמייצג ביותר את מה שעשו.

כל קבוצה תתייחס למה שלמדו על האינטליגנציה שעבדו בה. שאלות למחשבה:

1. מדוע לעסוק במושג "הפכים"?
2. היכן פוגשים הילדים את מושג זה בחייהם?
3. לשם מה הילדים צריכים זאת?

כתבו ביומן החשיבה?

1. מהן התובנות שיש לכן בעקבות נושא ופעילויות אלה לגבי הגן בו אתן עובדות?
2. מה אני למדה על עצמי?

אינטליגנציה מרחבית

- 5 ד' הולכת עיוור
- 5 ד' שיחה על ההרגשה להיות מולך ולהולך.
- 10 ד' בזוגות - שבו גב אל גב. לאחת יש ציור ולשניה דף חלק-ריק. זו עם הציור תנחה את האחרת לצייר את הציור שיש לה.
- 20 ד' שיחה: - איך הנחית את האחרת?
- איך היו ההנחיות?
- מה היה קל/קשה?
- האם הייתן עושות זאת אחרת עכשיו?
- 5 ד' כתבו ביומן החשיבה: 1. איך הרגשתי להנחות/להיות מונחית?
2. מה את מעדיפה - להנחות או להיות מונחה? מדוע?
- 5 ד' לקרוא אודות אינטליגנציה מרחבית ולהראות את הדברים הרלוונטיים מהטבלה.
- 15 ד' מתי ולשם מה אנו זקוקים ליישומים אלה בחיים?
איך אינטי' זו באה לידי ביטוי בגן הילדים?
- 10 ד' הזכרו במקרה בו הגעתן למקום שלא היכרתן קודם לכן. מה עשיתן כדי למצוא את מקומכן/דרככן? (שאלת שאלות, שימוש באנאלוגיות למקרים/מקומות דומים, הסתכלות במפה וכו').
- 20 ד' עימדו לאורך הלוח בסדר עולה של גיל (צעירה משמאל מבוגרת לימין). איך נייצג מצב זה כדי שנוכל לזכור זאת לאורך זמן?
- עימדו לאורך הלוח לפי סדר עולה של שנות וותק בחינוך בגן. איך נוכל לייצג מידע זה כדי לזכור אותו לאורך זמן וכדי שנוכל להשוותו לנתונים אחרים שיש לנו?
מה ניתן ללמוד מצורות אלה של ייצוג?
- עימדו לפני הלוח לפי מספר הילדים (הפרטיים) שיש לכ לאחת? איך נייצג מידע זה לאורך זמן?
איך עוד ניתן לייצגו?
- 10 ד' מה רצוי שנעשה בגן הילדים לפיתוח אינטליגנציה זו? (כיוונים - ימין/שמאל, צפון/דרום, מערב/מזרח, פנימה/החוצה, לפני/אחרי, קדימה/אחורה וכו'; צבעים וכו'). להדגיש את הצורך בשימוש בשפה מדויקת.
- 30 ד' (10 ד') בקבוצות של 3-4 תכננו פעילות בתנועה שתכלול נושאים/מושגים המתייחסים לאינטי' מרחבית (כיוונים, צבעים, צורות, ממדים).
(20 ד') שתפו את המליאה ברעיונות.
- 20 ד' מה ילדים בגיל הגן יודעים/מסוגלים/מבינים ביחס לאינטליגנציה זו?
- להדגיש שהדברים אינם מבודדים בפעילות הגן אלא שכאשר אנו עושים את הפעילות השוטפת יש חשיבות להתייחסות ולקיחה בחשבון של הדברים.**

- להכין :
- יומני חשיבה
  - **גיליונות נייר לבנים**
  - **צבעים**
  - **טושים**
  - שקף אודות האינטליגנציות השונות מספר ארמסטרונג ובמיוחד על אינט' מרחבית
  - **דפים ריקים**
  - ציורים לתרגיל הנחיית ציור
  - **מטול שקפים**
  - מיחוון לאינטליגנציה מרחבית
  - ערכת "חושבים בגן"
  - ספר ארמסטרונג וגרדנר
  - מי אנחנו
  - רשימת פירסומים (אם לא אקח מי אחנו לכל אחת).

משימה לקבוצת אינטליגנציה לשונית :

המטרה : להבהיר את המושג הפוך תוך שימוש באינטליגנציה לשונית.

1. אילו מילים הן בעלות משמעות זהה ל"הפוך"?
2. אילו אסוציאציות יש לכן למשמע מילה זו?
3. תנו דוגמא להפכים (שמות עצם, פעלים, תארים וכו')
4. הסבירו, במילים שלכן, מה הכוונה ב"הפוך"?
5. כתבו סיפור או שיר הכולל בתוכו הפכים.

משימה לקבוצת אינטליגנציה מתמטית-לוגית :

המטרה : להבהיר את המושג הפוך תוך שימוש באינטליגנציה מתמטית-לוגית.

1. רשמו את ההפכים ל :

א. 4

ב. $\frac{2}{3}$

ג. 1,5,9

ד. 34

ה. $-\frac{6}{5}$

2. מה יחשב ההפך של 8.5? הציגו לפחות שלושה הפכים שונים.

3. ציירו דוגמא לזוויות הפוכות בצורות שונות.

2. איזו מהטענות הדדוקטיביות שלהלן היא אמת ואיזו היא שקר? איך החלטתן?

(א) לכל שר בממשלה יש חשבון בנק.

כל אחד שיש לו חשבון בנק יודע לחתום.

∴ כל שר בממשלה יודע ל חתום.

(ב) כל שר בממשלה הוא חבר מפלגה.

כל בוגר תיכון יודע לחתום.

∴ כל אחד שיודע לחתום הוא שר בממשלה.

(ג) כל שר בממשלה הוא חבר מפלגה.

כל בוגר תיכון יודע לחתום.

∴ כל שר בממשלה יודע לחתום.

(ד) לכל אחד שיודע לחתום יש חשבון בנק.

כל אחד שיש לו חשבון בנק הוא שר בממשלה.

∴ כל אחד שיודע לחתום הוא שר בממשלה.

3. מה מאפיין טענות אמת ומה מאפיין טענות שקר?

הכינו עצמכם להציג נקודות משמעותיות בפני הקבוצה.

אינטליגנציה בין-אישית

המטרה: להבהיר את המושג "הפכים" ע"י שימוש באינטליגנציה בין-אישית.

חלק 1:

מצאו מילים המשקפות התנהגויות בין אישיות הפוכות.

חברו דיאלוג קצר בין שתי דמויות בעמדות הפוכות או בתפקידים הפוכים (למשל: שוטר לעומת גנב, חתול מול עכבר, זבן מול קונה, וכד').

חלק 2:

צרו סיפור או תמונה משותפת. נושא הסיפור/תמונה הוא "הפכים".

תארו את תהליך העבודה על משימה זו. האם היו דעות או פעולות (וכו') הפוכות בתהליך זה?

הכינו עצמכם להציג נקודות משמעותיות בפני הקבוצה.

אינטליגנציה גופנית-תנועתית

המטרה: להבהיר את המושג "הפכים" ע"י שימוש באינטליגנציה הגופנית-תנועתית.

1. עשו תנועות הפוכות בכיוון שלהם.
  2. עשו תנועות הפוכות במהירות ובקצב.
  3. עשו תנועות רכות וכאלה הפוכות להן.
  4. מה קורה כשאתן מבצעות את המשימה הבאה?
שתי חברות מהקבוצה תעמודנה גב אל גב ותלכנה על קו ישר בכיוונים הפוכים.
שתי חברות מהקבוצה תעמודנה גב אל גב ותלכנה בקו מתעגל (מעגל) בכיוונים הפוכים.
- מה ניתן ללמוד משתי ההתנסויות האחרונות?

הכינו עצמכם להציג נקודות משמעותיות בפני הקבוצה.

אינטליגנציה מוסיקלית

המטרה: להבהיר את המושג "הפכים" ע"י שימוש באינטליגנציה המוסיקלית.

1. צרו קולות/רעשים הכוללים הפכים ב: א) טון
ב) תדירות
ג) מהירות
ד) בהירות
  2. צרו קולות/רעשים בעלי מסרים או סימולים הפוכים.
  3. צרפו את הטונים והקצבים שיצרתם למנגינה הכוללת מגוון הפכים.
- הכינו עצמכם להציג נקודות משמעותיות בפני הקבוצה.

אינטליגנציה מרחבית

המטרה: להבהיר את המושג "הפכים" ע"י שימוש באינטליגנציה המרחבית.

1. הדגימו הפכים במרחב כגון:
  - א. כיוונים
  - ב. חוץ ופנים
  - ג. למעלה ולמטה
  - ד. אחורה וקדימה
  - ה. גבוה ונמוך
  - ו. מעט והרבה

2. ציירו ציור משותף המבטא הפכים. הראו את הציור המשותף למליאה ובקשו מהם לזהות את ההפכים.

הכינו עצמכם להציג נקודות משמעותיות בפני הקבוצה.

אינטליגנציה תוך-אישית

המטרה: להבהיר את המושג "הפכים" ע"י שימוש באינטליגנציה התוך-אישית.

1. זהו וכתבי ביומן שלך אודות רגשות או התנהגויות הפוכות שיש לך.
2. איך את מרגישה כשאת חוֹנה הפכים אלה?
3. האם יש יתרונות בנוכחות הפכים בנו? אם כן, מה הם? אם לא, מדוע?

דווחו במליאה מה תרומת הפעילות באינטליגנציה התוך-אישית להבנת המושג "הפכים"?